

Til
Kulturdepartementet

Oslo, 22. januar 2021

HØRINGSINNSPILL VEDR. FORSLAG TIL ORDNINGER OM MIDLERTIDIG TILSKUDD TIL FRIVILLIGHETS- OG IDRETTSSEKTOREN SOM FØLGE AV COVID- 19

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til mottatt forslag til ordninger om midlertidig tilskudd til frivillighets- og idrettssektoren og oversender her sine høringsinnspill.

NIF takker for at regjeringen ser at det er behov for å støtte opp om sektoren også i 2021. Vi er glade for at regjeringen både ber om innspill og allerede har imøtekommet flere av våre tidligere innspill, samtidig som vi er bekymret for det som nå ikke vil fanges opp av de nye ordningene.

Det har vært en krevende tid for norsk idrett. NIF har jobbet aktivt for å sørge for at gjeldende ordninger har vært så treffende som mulig for idretten, men det har også vært krevende for våre organisasjonsledd å sette seg inn i ordningene for å kunne nyttiggjøre seg av disse. Ordningene har endret innretning fra kompensasjons- til stimuleringsordning, noe vi prinsipielt er positive til, men vi opplever ikke at situasjonen i Norge og resten av samfunnet tilsier at dette er riktig nå. Det er viktig at ordningene er enkle å sette seg inn i for klubber og idrettslag, og ikke minst tilpasset smittesituasjonen.

Smitteutviklingen har ført til ytterligere pålagte restriksjoner for norsk idrett. Det har ført til at oppstarten av åpning av trening og konkurranser for voksne i breddeidretten ikke har kunnet skje så raskt som håpet/forventet. I tillegg står store deler av vintersesongene i fare for å bli avlyst for kontaktidrett som ishockey, håndball, bandy, innebandy og basketball. Dette går utover både barn, unge og voksne.

NIF har følgende hovedinnspill til ordningene:

- 1. Ved avlysninger og utsettelse som følge av pålegg fra myndighetene, må det gis kompensasjon for både tapte arrangements- og aktivitetsinntekter, samt faste uunngåelige kostnader.*
- 2. Tapte inntekter som ble dekket i krisepakke 3 må fortsatt dekkes, samt tapte lisensinntekter og treningsavgifter.*
- 3. De organisasjonsledd som ikke har kommet inn i tidligere ordninger må ivaretas, og etterslepet på kr 126 MNOK fra 2020 må finne sin inndekning.*
- 4. Ordningene må forlenges til å gjelde ut august måned, med muligheter for ytterligere forlengelse dersom smittesituasjonen tilsier det. Rammene må utvides proporsjonalt, med mulighet for ytterligere utvidelse dersom de blir for små.*
- 5. Ordningene og veiledningene til disse må være enkle å sette seg inn i.*

NIF er enig i at det er viktig å stimulere til gjennomføring av kamper/arrangement, men slik ordningen nå er utformet kan likevel pålegg, anbefalinger og restriksjoner innebære at arrangementer ikke kan gjennomføres. I disse tilfellene treffer man ikke med en stimuleringsordning, men man trenger en ordning som gir trygghet for gjennomføringen. Dersom klubber må permittere på grunn av manglende inntekter, kan de heller ikke gjennomføre kamper og heller ikke spille siste del av serien med påfølgende sluttspill. Det er uforutsigbart om man ikke er kjent med forutsetningene for å starte opp kamper igjen etter at myndighetene stengte ned toppidretten. Klubbene må vurdere permitteringer dersom de ikke har forutsigbarhet på inntektssiden og vil således ikke kunne stimulere til aktivitet.

NIF mener myndighetene fortsatt må kompensere for bortfall av inntekter, i tillegg til påløpte kostnader ved avlyste eller stengte arrangementer og aktiviteter. Forslaget til nye ordninger innskrenker mulighetene for kompensasjon fra de tidligere ordningene, noe vi er kritiske til. Dette gjelder både for kravet om at kostnader ved avlysning kun skal dekkes dersom myndighetspålegg som fører til avlysning kommer kort tid i forkant, og også at bortfallet av inntektstyper er innskrenket.

Med bakgrunn i smitteutviklingen og usikkerheten fremover, vil vi bemerke at det er for tidlig å si hvorvidt beløpet som er avsatt til ordningene, vil være tilstrekkelig. NIF mener det bør tilrettelegges for at ordningene kan videreføres så lenge situasjonen vedvarer og det fortsetter å være konsekvenser for idretten, og at det avsettes mer midler til ordningene ved behov. NIF vil også trekke frem at de fleste organisasjonsledd nå planlegger sin virksomhet ut sommeren, og at ordningene derfor bør gjelde ut august måned for å være mest mulig forutsigbare.

NIF støtter opp om formål og virkeområde for ordningene, at de «skal gi incentiver til å utvikle og gjennomføre både aktiviteter og arrangementer som er tilpasset myndighetspålagte restriksjoner og smittevernsituasjonen. De skal videre bidra til omstilling og utvikling av aktivitetstilbudet i organisasjonene som følge av covid-19 krisen.»

NIF vil kommentere at vi har fått tilbakemeldinger på at det er uheldig at idrettslag og andre organisasjonsledd som umiddelbart i mars 2020 utviklet nytt treningstilbud, ikke får støtte for dette, men at de som først utvikler nytt i 2021 får. NIF vil også trekke frem at det kan ha påløpt flere kostnader før 1. januar for aktiviteter som skal gjennomføres i 2021, og som må kunne omfattes av ordningen.

Det bes derfor om en revurdering av formuleringene i forskriftene knyttet til perioden ordningene skal gjelde for.

I det videre kommenterer vi på de foreslåtte ordningene.

Tilskuddsordning for publikumsarrangementer av nasjonal verdi

Det er flott at man setter seg som mål at arrangementer av nasjonal og internasjonal karakter som har stor interesse i befolkningen, skal kunne gjennomføres på samme måte som i en normalsituasjon.

Vi står foran en amputert avslutning av serier, med sluttspill som også må reduseres som følge av Covid-19 og myndighetenes restriksjoner. Det innebærer betydelig tapte inntekter for klubbene, som nå vurderer om de i det hele tatt kan spille mer denne sesongen. En annen konsekvens er en mulig permittering av sine utøvere som har et arbeidsforhold til klubben. Det vil være svært uheldig om klubbene nå må ta hele kostnaden ved nedskalering av serie og sluttspill fordi de har tilrettelagt for aktivitet i tråd med myndighetenes intensjoner. Flere satte i gang serien i høst, når det fantes ordninger som ivaretok slike situasjoner. Seriespill er spesielt utsatt da dette er terminfestet aktivitet som er planlagt lang tid i forveien, og som det er vanskelig å endre underveis eller skyves på. Dersom «spillereglene» endres nå langt ute i

sesongen vil det sette idretten i en meget vanskelig situasjon. Det er helt avgjørende med forutsigbarhet dersom idretten skal ha økonomisk trygghet for å tilrettelegge for aktivitet.

NIF har også disse innspill til ordningen:

- Det er positivt at merkostnader som følge av covid-19-tiltak ved gjennomføring, inkluderes i ordningen.
- NIF ber om at man i begrepet norgesmesterskap (NM) også inkluderer lag-NM, junior-NM, senior-NM osv.
- Det legges opp til at kostnader ved avlysning kun dekkes dersom myndighetspålegg som fører til avlysning kommer kort tid i forkant. Det er særdeles viktig at dette tidsvinduet ikke blir for kort, da svært mange arrangører har World Cup-arrangement som en betydelig (og i noen tilfeller eneste) del av virksomheten, og at avlysning derfor uansett på hvilket tidspunkt den gjøres, vil være kritisk for arrangørens økonomi og drift.
- Ved avlysning vil det bare være påløpte og uunngåelige kostnader som vil kunne dekkes, og slik NIF leser dette, vil ikke publikumsinntekter eller lisensinntekter inngå.
 - Dette vil vi sterkt fraråde da det vil få store konsekvenser for flere idretter. (Det er vel så viktig å få kompensert bortfall av inntekter for påmeldingsavgiften for deltagere som deltar aktivt i seriespill i løpet av sesongen (lisens), som å få kompensert bortfallet av inntektene deltagere som deltar på et stort arrangement som publikum ville gitt.) Med håp om å få i gang aktiviteten i løpet av sesongen har flere forbund opprettholdt den administrative kapasiteten som er nødvendig for å drive og reetablere den brede lokale aktiviteten. Dette har vært i tråd med myndighetenes ønske om at idretsorganisasjonen opprettholder mest mulig aktivitet innenfor de til enhver tid gjeldende restriksjoner. De faste kostnadene påmeldingsinntektene var ment å dekke har derfor påløpt, mens inntektene grunnet myndighetenes nedstengning av aktiviteten, ikke har blitt betalt.
 - Dette er store tap som tynger flere. Se vedlagte eksempler.
- Tap av sponsor- og medieinntekter dekkes fortsatt ikke. Dette har som ved avlysningene våren 2020, store negative konsekvenser for flere deler av norsk idrett, da overskuddet fra disse kommersielle inntektene benyttes til å finansiere barne- og breddeaktiviteten.
- Det er lagt inn et krav om registrering i Frivillighetsregisteret for arrangør eller arrangørs eier. Dette mener vi er en svært unødvendig og uønsket begrensning da flere arrangører i vårt system som gjennomfører arrangement har en eierstruktur blant annet bestående av kommuner og offentlige virksomheter. En formulering som i krisepakke 3 i 2020 ville være bedre: *«Søknad kan sendes på vegne av andre organisasjoner som ikke er registrert i Frivillighetsregisteret. I disse tilfellene forutsettes det at organisasjonene driver frivillig virksomhet og at deltakere og/eller eiere er registrert i Frivillighetsregisteret.»* Merk at vi har tatt ut *«med bestemmende innflytelse»*. Ordningen bør omfatte alle arrangører innen frivillighetssektoren, og ikke begrenses av eierskap. Med *«bestemmende innflytelse»* oppfatter vi at eierskapet fra eiere som er registrert i Frivilligregisteret må være over 50%. Det er ulogisk at en slik grense skal gjelde dersom arrangøren gjennomfører arrangement innenfor frivilligsektoren og for eksempel har kommuner eller andre offentlige virksomheter som majoritetsiere.
- For mindreinntekter fremgår det at disse må kunne sannsynliggjøres ved å vise til regnskap fra tidligere avholdte arrangement. Noen arrangement gjennomføres bare én gang og det vil derfor ikke være praktisk mulig å dokumentere dette ved regnskap. Vi foreslår derfor at følgende setning legges til: *«For arrangement som bare gjennomføres én gang, kan det vises til regnskap fra andre sammenlignbare arrangement.»*

Stimuleringsordning for frivilligheten og idretten

a) Avsetning på 80 MNOK til fordeling etter søknad og særskilt vurdering

NIF er svært positive til den foreslåtte potten på 80 MNOK som kan fordeles etter søknad og særskilt vurdering. Det forventes at ordningen kan komme organisasjonsledd som faller utenfor de gjeldende ordningene, til gode.

Vi har som kjent organisasjonsledd som har store utfordringer nå. Et eksempel er Friskis&Svettis, hvor de største idrettslagene ikke får momskompensasjon; med argumentasjon om at de er i direkte konkurranse med de kommersielle treningskjedene. De kommersielle aktørene får derimot koronastøtte; pr. november 2020 på 288 MNOK, mens idrettslagene igjen faller utenfor alle støtteordninger. Det kan ikke være en tilsiktet konsekvens av noen av ordningene.

NIF ønsker at tildelinger fra denne avsetningen kan gis tilbakevirkende kraft for de organisasjonsleddene som har falt utenfor de gjeldende ordningene. NIF har en forventning om at våre tidligere innspill om støtte til organisasjonsledd som har falt utenfor gjeldende ordninger, hvor vi tidligere har estimert et behov for 20 MNOK til å dekke løpende unngåelige faste kostnader, og 106 MNOK for å dekke tapte lisensinntekter, blir inkludert i denne ordningen. Det er viktig at ordningen kan tilføres ekstra midler dersom den går tom.

b) Tilskudd til organisasjoner etter lik prosentvis andel

NIF er positive til at man legger opp til en tilskuddsordning basert på tildelingen av merverdiavgiftskompensasjon i 2020, og at den er tenkt gjennomført på en enkel og ubyråkratisk måte.

En slik ordning fordrer at sentralleddet får utbetalingslister direkte fra Lotteri- og stiftelsestilsynet. For NIF vil ordningen medføre merarbeid for oss som sentralledd – da vi da skal utbetale til 5 500 organisasjonsledd, to ganger – totalt 11 000 transaksjoner. NIF har såpass mange organisasjonsledd at det ville vært bedre med en løsning der alt kan utbetales i én omgang.

Det stilles krav til at det skal legges frem «avtalte kontrollhandlinger» fra revisor ved kontroll. Her må det tydeliggjøres hva dette innebærer i praksis – enten at alle søkere før innsending må ha engasjert revisor og fått en avtalt kontrollhandling – eller om man skal gå til revisor hvis man blir plukket ut i kontroll.

Dersom man tenker det første, blir det en betydelig kostnad – og da må det alternativt settes en beløpsgrense på antall år man skal innhente dette fra revisor. Det bør også påpekes nærmere hva en avtalt kontrollhandling skal inneholde – det vil si en type mal slik det foreligger for momskompensasjonsordningen.

Når det gjelder kravet til oppbevaring av dokumentasjon vil NIF påpeke at en oppbevaringstid på 10 år går langt utover bokføringsloven som stiller krav til 5 år på det som betegnes som primærdokumentasjon, og 3,5 år på det som betegnes som sekundærdokumentasjon. *NIF vil anmode om at man ikke setter strengere krav enn det bokføringsloven gjør, for å ikke komplisere ordningen for organisasjonene.*

c) Tilskudd etter søknad

- NIF er kritiske til at bortfall av lisensinntekter, inntekter fra treningsavgifter og tapte leieinntekter fra idrettens egeide anlegg og fasiliteter ikke er inkludert i ordningen.
- I utgangspunktet kan det se ut som om tapte publikums- og deltagerinntekter kun dekkes dersom arrangementet helt eller delvis er gjennomført.

NIF ber om at det ved avlyste arrangementer og aktiviteter også skal kompenseres for inntekter som nevnt over, i tillegg til faste uunngåelige kostnader/merkostnader.

- Vi oppfatter at dekning av merkostnader som følge av smitteverntilpasninger, gjelder både arrangement og aktivitet uten spesielle avgrensninger, noe NIF er svært positive til.
- NIF mener at det også i 2021 må tas inn mulighet for støtte til idrettslagseide og – drevne idrettsanlegg, og de inntektstap som følge av nedstengt aktivitet og redusert utleie etc. Det er ønskelig at ordningen omfatter det som har vært gjeldende for krisepakke 2 og 3 i 2020: «*Med annen spesifisert aktivitet forstås tilbud i regi av frivillige organisasjoner som skulle vært åpne for besøkende i den gjeldende perioden, for eksempel museer, akvarier, kinoer og idrettsanlegg. Det inkluderer også utleie av bygninger, anlegg, hytter, fartøy og andre rom og lokaler.*». Dersom de gjeldende kompensasjonsordningene videreføres slik vi ønsker oss, vil dette punktet bortfalle.

NIF takker for muligheten til å komme med høringsinnspill, og håper at våre innspill vil bli tatt hensyn til. Idrettspolitisk rådgiver Anders Røberg-Larsen kan kontaktes på anders.roberg-larsen@idrettsforbundet eller telefon 41 46 41 46, dersom det er ønskelig med utdypninger eller ytterligere opplysninger.

Med vennlig hilsen

Karen Kvalevåg
Generalsekretær

Vedlegg:

- 1) Eksempler på konsekvenser for organisasjonsledd.
- 2) Konkrete endringsforslag til forskriftene.